

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudcov JUDr. Eleny Siebenstichovej a JUDr. Ľubora Šeba, v právnej veci žalobkyne **P. F., L., O.**, zastúpenej **M. B.**, advokátom so sídlom v M., proti žalovanej **D. Z. P., a.s.** so sídlom v B., o **zaplatenie 15 682,77 Sk**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 18 C 180/2004, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. februára 2007 sp. zn. 5 Co 70/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. februára 2007 sp. zn. 5 Co 70/2006 **z r u š u j e** vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou z 19. júla 2004 sa žalobkyňa domáhala zaplata 15 682,77 Sk na tom základe, že právnej predchodkyňi žalovanej vyúčtovala 7 rôznymi faktúrami (v žalobe bližšie označenými) náhradu za výdaj liekov pre poistencov právnej predchodkyne žalovanej. Keďže jej uvedená náhrada bola zaplatená oneskorene, žiadala zaviazať právnu predchodkyňu žalovanej na zaplatenie poplatku z omeškania (§ 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní).

Okresný súd Košice II rozsudkom z 12. decembra 2005 č.k. 18 C 180/2004-63 právnej predchodkyni žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 15 682,77 Sk a nahradiť jej do 15 dní trovy konania vo výške 12 352,20 Sk. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. a na to, že výška tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je v danom prípade 2 000 Sk. Náhradu priznal za 4 úkony právnej služby, pričom nahradil aj paušálne výdavky. Žalobkyni nepriznal výdavky spojené s cestou a zodpovedajúcou stratou času osobným motorovým vozidlom z miesta sídla advokáta (M.) do miesta sídla súdu (K.) a späť v požadovanej výške, ale len vo výške zodpovedajúcej cestovného vlakom na trase P. – T., lebo advokáta na súdnom pojednávaní v Košiciach zastupoval substitút so sídlom v Poprade. Advokát žalobkyne preukázal, že je platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto jej priznal aj náhradu tejto dane.

Na odvolanie právnej predchodkyne žalovanej Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 7. februára 2007 sp. zn. 5 Co 70/2006 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil vo výroku vo veci samej a zmenil vo výroku o trovách konania tak, že žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni do 3 dní trovy konania vo výške 7 806 Sk. Žalovanú tiež zaviazal nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania vo výške 5 033 Sk. V odôvodnení uviedol, že výrok o náhrade trov konania musel zmeniť, lebo prvostupňový súd vychádzal z nesprávne určenej výšky tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby (2 000 Sk). Keďže hodnota veci je v danom prípade 15 682,77 Sk, sadzba tarifnej odmeny za právne služby poskytnuté žalovanej do 1. januára 2005 je 1 040 Sk (§ 13 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb – ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z.z.“) a po uvedenom dni 1 050 Sk (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb – ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“).

Proti časti uvedeného rozsudku Krajského súdu v Košiciach, ktorou bolo rozhodnuté o trovách konania, podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Žiadal toto rozhodnutie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že krajský súd sa dôsledne neriadil § 17 ods. 4 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. a § 13 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a prehliadol, že predmetom konania bol v danom prípade poplatok z omeškania v prípade 7 faktúr, pričom poplatok z omeškania z každej faktúry bolo možné uplatniť samostatnou žalobou. Podanou žalobou došlo k spojeniu viacerých vecí, preto bolo potrebné základnú sadzbu tarifnej odmeny veci s najvyššou

hodnotou zvýšiť o polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by inak patrila v ostatných spojených veciach. Odvolací súd to ale nezohľadnil, v dôsledku čoho jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalobkyňa vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu označila opravný prostriedok generálneho prokurátora Slovenskej republiky za opodstatnený. Uplatnila tiež náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní.

Žalovaná sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníčky konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon, a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu, a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.). Mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 O.s.p.).

V mimoriadnom dovolaní sa namieta, že napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podstatná časť mimoriadneho dovolania súvisí s otázkou výpočtu odmeny advokáta za zastúpenie v prípade, ak je nárok uplatnený v žalobe súhrnnou sumou a ide pritom o zaplatenie viacerých peňažných nárokov, z ktorých každý by mohol byť predmetom samostatnej žaloby. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 3. marca 1993 sp. zn. 6 Obo 35/93 (viď R 53/93) uviedol, že v prípade takto uplatneného nároku môže právny zástupca žalobcu požadovať odmenu za zastúpenie ako pri spojení vecí. I keď bol v označenom uznesení tento právny záver vyvodený z § 17 ods. 4 vyhlášky č. 240/1990 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci, má jeho základ naďalej opodstatnenie aj po neskorších zmenách právnej úpravy odmeňovania advokátov za nimi poskytnuté právne služby, lebo aj v zmysle § 17 ods. 4 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. sa pri spojení dvoch alebo viacerých vecí základná sadzba tarifnej odmeny, ktorá patrí vo veci s najvyššou hodnotou, zvyšuje sa o polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by inak patrila v druhej veci alebo v každej z ostatných spojených vecí. Obdobne sa podľa § 13 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. pri spojení dvoch alebo viacerých vecí základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach.

V prejednávanej veci bolo žalobou súhrnnou sumou (15 682,77 Sk) uplatnených viacero (celkom 7) peňažných nárokov, z ktorých každý mohol byť uplatnený samostatnou žalobou. Pri určovaní výšky tarifnej odmeny za úkony právnej služby odvolací súd nezohľadnil § 17 ods. 4 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. a § 13 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a v rozpore s týmito ustanoveniami vychádzal zo sumy, ktorá bola v žalobe uplatnená súhrnne. Správne však mal vziať na zreteľ, že išlo o spojenie 7 samostatných nárokov, v dôsledku čoho sa tarifná odmena za úkony právnej služby mala vypočítať ako pri spojení 7 vecí – základná sadzba tarifnej odmeny v prípade veci s najvyššou hodnotou sa mala zvýšiť o polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny pri ostatných spojených veciach. So zreteľom na túto aplikačnú nesprávnosť, ku ktorej došlo pri rozhodovaní odvolacieho súdu, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že mimoriadne dovolanie opodstatnene namieta, že napadnutý výrok rozsudku o trovách konania spočíva na neprávnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V časti mimoriadneho dovolania (viď str. 6 tohto opravného prostriedku) sa len konštatuje postup krajského súdu (ktorý „neprižnal žalobkyni ani náhradu cestovných výdavkov tak, ako si ich uplatnila na pojednávaní 7. februára 2007, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že substituent žalobkyne, ktorý sa zúčastnil na pojednávaní, má pracovisko v Poprade, a z tohto

dôvodu nebola preukázaná účelnosť cesty motorovým vozidlom“, a „neuznal doplnenie vyjadrenia k odvolaniu ako jeden úkon právnej služby v zmysle § 10 a § 13 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.“). Keďže z nej nevyplýva námietka konkrétnej nesprávnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom, nemohla byť v dovolacom konaní táto časť mimoriadneho dovolania zohľadnená.

So zreteľom na tú časť mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky, v ktorej sa dôvodne namieta nesprávnosť právneho posúdenia veci, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania zrušil (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 1 O.s.p.) a vec v rozsahu zrušenia vrátil Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách konania, vrátane dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: